

SĄD NAJWYŻSZY

Prezes Sądu Najwyższego
Izba Cywilna

prof. dr hab. Joanna Misztal-Konecka

Warszawa, 9 października 2025 r.

IC.050.3.1.2025

Pan
Waldemar Żurek
Prokurator Generalny

Szanowny Panie Prokuratorze,

w związku z pismem z 19 września 2025 r. skierowanym do dwudziestu jeden sędziów orzekających w Izbie Cywilnej Sądu Najwyższego (1001-15.070.4.2025) – jako Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracą Izby Cywilnej – zmuszona jestem zauważyć, że wyrażone w nim sugestie podważające prezydencki akt powołania tychże sędziów na stanowiska sędziów Sądu Najwyższego oraz wezwanie do zaprzestania sprawowania wymiaru sprawiedliwości stanowią **bezprecedensowy atak na niezależność władzy sądowniczej, niezawisłość sędziów oraz gwarantowane konstytucyjnie prawo do rozpoznania sprawy przez sąd w rozsądnym terminie.**

Uznaję za konieczne zwrócenie uwagi na kilka fundamentalnych kwestii jedynie dlatego, że pismo powyższe podpisał przedstawiciel władzy wykonawczej – Prokurator Generalny, który swoje powołanie na stanowisko również wywodzi z aktu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, a treść pisma została upubliczniona.

1. Ustrój Rzeczypospolitej Polskiej opiera się na podziale i równowadze władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej. Władzę ustawodawczą sprawują Sejm i Senat, władzę wykonawczą Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej i Rada Ministrów, a władzę sądowniczą sądy i trybunały (art. 10 Konstytucji RP). Władze te w równym stopniu stanowią emanację Państwa Polskiego i każda z nich winna wykonywać powierzone jej zadania z poszanowaniem kompetencji i niezależności pozostałych.

2. Państwo Polskie – postanowieniem Prezydenta RP – powierzyło wymienionym w piśmie z 19 września 2025 r. sędziom Sądu Najwyższego sprawowanie wymiaru sprawiedliwości (art. 179 w zw. z art. 175 ust. 1 Konstytucji RP). Wobec Prezydenta RP ślubowali oni jako sędziowie Sądu Najwyższego „służyć wiernie Rzeczypospolitej Polskiej, stać na straży prawa i praworządności, obowiązki sędziego wypełniać sumiennie, sprawiedliwość wymierzać zgodnie z przepisami prawa i zasadami słuszności, bezstronnie, według mego sumienia, dochować tajemnicy prawnie

chronionej, a w postępowaniu kierować się zasadami godności i uczciwości” (art. 29 § 1 w zw. z art. 34 ustawy o Sądzie Najwyższym).

3. Sędzia jest obowiązany postępować zgodnie ze ślubowaniem sędziowskim (art. 41 § 1 ustawy o Sądzie Najwyższym), zaś za odmowę wykonywania wymiaru sprawiedliwości podlega on odpowiedzialności dyscyplinarnej (art. 71 § 1 pkt 1a ustawy o Sądzie Najwyższym). Realizacja żądań formułowanych w piśmie z 19 września 2025 r. stanowiłaby zatem postępowanie sprzeczne ze ślubowaniem sędziowskim oraz delikt dyscyplinarny.

4. Żaden uprawniony do tego podmiot nie odebrał wskazanym sędziom uprawnień do sprawowania wymiaru sprawiedliwości.

5. Sugestie, jakoby Państwo Polskie – reprezentowane przez Prokuratora Generalnego – miało prowadzić przeciwko osobom, którym powierzyło stanowiska sędziów Sądu Najwyższego, działania, a w szczególności zarzucać im przekroczenie uprawnień (art. 231 § 2 k.k.), przywłaszczenie funkcji publicznej (art. 227 k.k.) lub żądać naprawienia rzekomo wyrządzonej przez nich szkody, stanowią groźbę bezprawną i usiłowanie wpływania na czynności konstytucyjnego organu państwowego, co podlega stosownej penalizacji.

6. Realizacja wyrażonego w piśmie wezwania do „zaprzestania podejmowania czynności w charakterze Sędziów Sądu Najwyższego” doprowadziłaby do **całkowitego sparaliżowania prac Izby Cywilnej Sądu Najwyższego**, która zajmuje się sprawami z zakresu prawa cywilnego, gospodarczego, własności intelektualnej, rodzinnego i opiekuńczego, a także sprawami dotyczącymi rejestracji przedsiębiorców i rejestracji zastawów (art. 23 ustawy o Sądzie Najwyższym). **Są to sprawy o kluczowym znaczeniu dla funkcjonowania społeczeństwa i gospodarki, jak też życia osobistego i rodzinnego osób pozostających pod ochroną Rzeczypospolitej Polskiej.**

7. Zapewnienie rozpoznania spraw cywilnych w rozsądnym terminie jest zadaniem Państwa Polskiego wskazanym w Konstytucji RP. Wymierzanie sprawiedliwości ma sens tylko wtedy, gdy następuje w odpowiednim czasie, co dobrze oddaje angielskie przysłowie *Justice delayed is justice denied*.

8. Prawodawca przewiduje, że dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania Izby Cywilnej Sądu Najwyższego powinno w niej orzekać 45 sędziów. Aktualnie obsadzonych jest 31 stanowisk, co w oczywisty sposób przekłada się na konieczność wydłużonego oczekiwania na rozpoznanie skargi kasacyjnej. Czas ten wynosi obecnie zwykle od 3 do 5 lat, podczas gdy standardem powinien być okres roczny, maksymalnie dwuletni. Już obecny stan kadrowy Izby, stanowiący wynik obstrukcji Prezesa Rady Ministrów w publikacji obwieszczeń o wolnych stanowiskach sędziowskich, prowadzi do stwierdzania naruszania prawa stron do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie i zasądzania odszkodowań z tego tytułu.

W okresie od 2019 r. do 30 września 2025 r. w Izbie Cywilnej wydano ponad 40 000 orzeczeń, a Skarb Państwa nie poniósł kosztów wynikających z przewlekłości postępowania. Zdecydowana większość tych spraw została zakończona w wyniku orzeczeń wydanych przez sędziów, których dotyczy Pana pismo, a którzy stanowią obecnie ponad 2/3 stanu osobowego Izby Cywilnej.

9. Realizacja oczekiwań Prokuratora Generalnego wstrzymania się od orzekania przez sędziów wymienionych w piśmie z 19 września 2025 r. oznaczałaby, że pozostałych 10 sędziów Izby powinno rozpoznawać trzykrotnie więcej spraw niż obecnie. Gdyby to jednak nie nastąpiło, należałoby przyjąć, że standardem stanie się rozpoznawanie skarg kasacyjnych **po 9-12 latach od ich wpływu do Sądu Najwyższego**, co jest absolutnie nieakceptowalne, jeżeli z należytą powagą traktujemy dobro wymiaru sprawiedliwości, w tym prawo strony do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie. **W każdej takiej sprawie** – niezależnie od ogromnego społecznego kosztu przewlekłości postępowania sądowego – zasadne będzie domaganie się od Skarbu Państwa **sum pieniężnych do 20 000 zł oraz dodatkowo naprawienia szkody wynikającej ze stwierdzonej przewlekłości, której rozmiarów nie sposób nawet prognozować**. Nie wiadomo przy tym, jak długo taki stan miałby trwać, skoro obecnie nie toczą się żadne prace legislacyjne, które w przewidywalnej przyszłości pozwoliłyby na jakiegokolwiek rozwiązanie tej sytuacji. Nie można zgodzić się na faktyczne wstrzymanie działalności orzeczniczej Sądu Najwyższego w sprawach cywilnych na bliżej nieokreślony czas.

10. Kierowanie przez Prokuratora Generalnego tego rodzaju żądań świadczy o braku elementarnego szacunku dla sędziów wykonujących z pełnym poświęceniem swoje obowiązki, nierespektowaniu niezależności Sądu Najwyższego i niezrozumieniu, na czym polega trójpodział władzy w demokratycznym państwie prawnym, jak również na czym polega dobro wymiaru sprawiedliwości. Stanowisko Prokuratora Generalnego budzi stanowczy sprzeciw.

Niniejsze pismo kieruję do wiadomości: Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej czuwającego nad przestrzeganiem Konstytucji RP, Krajowej Rady Sądownictwa stojącej na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów oraz wszystkich sędziów powierzonej mi Izby Cywilnej, by mieli świadomość potencjalnych skutków działań oczekiwanych przez Prokuratora Generalnego.

Z poważaniem

prof. dr hab. Joanna Misztal-Konecka
Prezes Sądu Najwyższego
kierujący pracą Izby Cywilnej

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/